

คตทนายข่าวพัชรวรรณาการอพนตึน

OMBUDSMAN NEWS

ปีที่ 7 ฉบับที่ 36 ประจำเดือน มีนาคม 2560

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินปีที่ 7 ฉบับที่ 36 ประจำเดือนมีนาคม 2560 ฉบับนี้ มาในหัวข้อ “สิ่งใหม่และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น” เห็นได้จากการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใหม่ การมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และการเปลี่ยนแปลงบทบาท อำนาจ หน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน นั่นเอง

สำหรับเนื้อหาภายในเล่มนี้ จะขอเน้นสิ่งใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยจะเป็นการเปรียบเทียบบทบาทบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดินในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งทำให้ทราบว่า อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการเปลี่ยนแปลงไป คือ มีอำนาจหน้าที่แบบเจาะจงมากขึ้น มุ่งแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมากกว่าการหาตัวผู้กระทำความผิด โดยประชาชนได้รับประโยชน์แบบส่วนรวมมากกว่าเป็นรายกรณี และต้องทำหน้าที่โดยไม่ต้องรอให้มีประชาชนมาร้องเรียน ซึ่งรายละเอียดจะเป็นอย่างไร สามารถติดตามอ่านได้ในคอลัมน์ Complaint Story และ Ombudsman Interview ที่เป็นการสรุปข้อเสนอนี้และความความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ...

สุดท้ายนี้ จดหมายข่าวฉบับนี้ จะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ และอำนาจ หน้าที่ใหม่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อที่จะได้สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนมากขึ้น

กองบรรณาธิการ

Ombudsman News

ที่ปรึกษา	พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์, นายบุญธรรม ฐาปนกุลย์
บรรณาธิการบริหาร	นายรักษเกชา แฉ่ฉ่าย
บรรณาธิการ	นายกรรชิ่ง อิศรางกูร ณ อยุธยา
กองบรรณาธิการ	นางสาวรัตนสิริ ดวงวิชัย, นางสาวดารารัตน์ โพธิ์อุไร, นายอดิศักดิ์ นาคติกล นายทศพล ทองธिरาช, นางสาวพลอยไพลิน สารสิน, นายวินัย วิริยะฐานะกุล นางสาวเกตุวิไล มาตแย้ม, นายพิวัฒน์ จอมจิต, นางสาวนพพรณ อิมดวง นางสาวจุฬาลักษณ์ ดิษประเสริฐ, นายพงษ์พัฒน์ เปริดพริ้ง
ออกแบบศิลปกรรม	นายธรรมนุญ กิจการ
พิมพ์ที่	บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

Ombudsman
108-1009

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ 20 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

“สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สุขุมธรรมวิธานธำรง สกลมหาสงฆปริณายก ตรีปิฎกธราจารย์ อัมพรากิธาน สังฆวิสุต ปาพจนุตตมสาสนโสภณ กิตตินิรมลคุรุฐานีย บัณฑิต วชิราลงกรณนริศรปสันนาภิสิตประกาศา วิสารทนาถ ธรรมทูตาทิวุฒ ทศมินทรสมมุติปฐมสกลคณาธิเบศร ปวีเรนตโยภาสวาสนวงศวิวัฒน์ พุทธบริษัทคารวสถาน วิบูลศีลสมาจารวัตรวิปัสสนสุนทร ชินวรมหามุนีวงศานุศิษฏ บวรธรรมบพิตร สมเด็จพระสังฆราช” พระนามเต็มของ สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ 20 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดสถาปนา สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) เจ้าอาวาสวัดราชบพิสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร เป็นสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ 20 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ แทนสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556 เนื่องจากติดเชื้อในกระแสพระโลหิต โดยมีพระราชพิธีสถาปนาและพระราชพิธีจารึกพระสุพรรณบัฏ สมเด็จพระสังฆราช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบรมมหาราชวัง ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
พระประวัติโดยย่อ

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ ปัจจุบันสิริอายุ 89 ปี 68 พรรษา ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดราชบพิสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร กรรมการมหาเถรสมาคม สังกัดธรรมยุติกนิกาย รวมทั้งยังเป็นแม่กองงานพระธรรมทูต มีนามเดิมว่า อัมพร ประสัดถพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2470 ตรงกับแรม 12 ค่ำ เดือน 7 ปีเถาะ ณ ตำบลบางป่า อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ท่านบรรพชาเป็นสามเณร เมื่อปี พ.ศ. 2480 ณ วัดสัตตนารถปริวัตร ตำบลหน้าเมือง อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยมีพระธรรมเสนานี (เงิน นนฺโท) เจ้าคณะจังหวัดราชบุรี เป็นพระอุปัชฌาย์ แล้วย้ายไปอยู่วัดตรีญาติ เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรม สามารถสอบได้นักธรรมชั้นตรี ในปีพ.ศ. 2483 สอบได้นักธรรมชั้นโทในปีต่อมา เมื่อปี พ.ศ. 2486 สามารถสอบได้นักธรรมชั้นเอกและเปรียญธรรม 3 ประโยคและสอบได้เปรียญธรรม 4 ประโยคในปี พ.ศ. 2488

เมื่อปี พ.ศ. 2490 ย้ายมาอยู่จำพรรษา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร และได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2491 ณ มหาพัทธสีมา วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร โดยมีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช เป็นพระอุปัชฌาย์ และพระจินดากรมณี (ทองเจือ จินตโกโร) เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ภายหลังอุปสมบทได้ศึกษาพระปริยัติธรรมต่อในสำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร จนปี พ.ศ. 2491 สามารถสอบได้เปรียญธรรม 5 ประโยค และปี พ.ศ. 2493 สามารถสอบได้เปรียญธรรม 6 ประโยค

ต่อมา ท่านได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นนักศึกษารุ่นที่ 5 จบศาสนศาสตรบัณฑิตเมื่อปี พ.ศ. 2500 และได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยพาราณสี (Banaras Hindu University) ประเทศอินเดีย โดยจบการศึกษา เมื่อปีพ.ศ. 2512 ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ ได้บำเพ็ญศาสนกิจนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่พระพุทธศาสนา สังคม ประเทศชาติ จึงทำให้สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีมติถวายปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสตร์ให้ในปี พ.ศ. 2552 และในปีต่อมา สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีมติถวายปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาธรรมนิเทศ ให้แก่ท่าน

สำหรับสมณศักดิ์ของสมเด็จพระมหามุนีวงศ์

พ.ศ.2514 ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **พระปริยัติกวี**

พ.ศ.2524 ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ **พระราชสารสุธี**

พ.ศ.2533 ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ **พระเทพเมธาภรณ์**

พ.ศ.2538 ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ **พระธรรมเมธาภรณ์**

พ.ศ.2543 ทรงพระกรุณาโปรดสถาปนาขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง ชั้นหิรัญบัฏที่ **พระสาสนโสภณ วิมลญาณอดุลสุนทรนายก ตรีปิฎกธรรมมาลังการภูษิต ธรรมนิยตสาทร ศาสนกิจจานุกร ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

พ.ศ.2552 ทรงพระกรุณาโปรดสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏ **สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ พิพัฒนพงศ์วิสุต พุทธปาพจนานุศาสน์ วาสนวรางกูร วิบูลศีลสมาจารวัตรสุนทร ตรีปิฎกธรรมวราลงกรณวิภูษิต ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี** สถิต ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2560 ทรงพระกรุณาโปรดสถาปนา ปฐมสกลมหาสังฆปริณายกในรัชกาลปัจจุบัน และเป็น **สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ 20 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์**

รัฐธรรมนูญต่าง ผู้ตรวจการแผ่นดินต่าง

Complaint
Story

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ที่ได้มีการจัดตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นเป็นครั้งแรก และได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อปี พ.ศ. 2550 นับเป็นระยะเวลา 20 ปีมาแล้ว ที่ประเทศไทยมีผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งตลอดระยะเวลาดังกล่าวมีรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจการแผ่นดินอยู่ 3 ฉบับ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ฉบับลงประชามติ (ปี พ.ศ. 2559)

รัฐธรรมนูญทั้ง 3 ฉบับนี้ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งในเรื่องของการสรรหา คุณสมบัติ และอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีความแตกต่างกัน เห็นได้จาก เมื่อปี พ.ศ. 2559 นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ทำการเปรียบเทียบบทบัญญัติรายมาตราเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินระหว่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550¹ และระหว่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กับร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59)² ไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	ร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59)
ส่วนที่ 7 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน	ส่วนที่ 3 ผู้ตรวจการแผ่นดิน
มาตรา 196 วรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้ และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะและมีความซื่อสัตย์สุจริตที่ประจักษ์เป็น	มาตรา 242 วรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวนสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์	มาตรา 228 ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวนสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร

¹ นายนาถะ ดวงวิชัย. (2559). เทียบรัฐธรรมนูญ ปี 2540 – 2550 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติลงมติ และร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น (ปี 59). หน้า 292 – 296. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

² นายนาถะ ดวงวิชัย. (2559). ความต่างของรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติลงมติ ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น

และร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59). หน้า 252 – 255. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

หมายเหตุ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินในร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59) เป็นบทบัญญัติเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	ร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59)
<p>วรรคสอง ให้ประธานวุฒิสภานามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>วรรคสาม คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามการสรรหา และการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>วรรคสอง ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินประชุมและเลือกกันเอง ให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ</p> <p>วรรคสาม ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>วรรคสี่ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>ราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็น สาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีจำนวนหนึ่งคน</p>
<p>มาตรา 196 วรรคสี่ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p>	<p>มาตรา 242 วรรคห้า ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p>	<p>มาตรา 229 ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p>
<p>มาตรา 197 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี</p> <p>(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>(ข) การปฏิบัติหรือละเลย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิด</p>	<p>มาตรา 244 ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี</p> <p>(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>(ข) การปฏิบัติหรือละเลย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความ</p>	<p>มาตรา 230 ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น หรือเกินสมควรแก่เหตุ</p> <p>(2) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วย</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	ร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ (ปี 59)
<p>ความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม</p> <p>(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>(2) จัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา</p>	<p>เสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม</p> <p>(ค) การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์การในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล</p> <p>(ง) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>(2) ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 279 วรรคสาม และมาตรา 280</p> <p>(3) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณี que เห็นว่าจำเป็น</p> <p>(4) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย</p> <p>การใช้อำนาจหน้าที่ตาม (1) (ก) (ข) และ (ค) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มี การร้องเรียนได้</p>	<p>งานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น</p> <p>(3) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (1) หรือ (2) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตาม que เห็นสมควรต่อไป</p> <p>ในการดำเนินการตาม (1) หรือ (2) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540

มาตรา 198 ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตาม มาตรา 197 (1) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลปกครองแล้วแต่กรณี

ให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองแล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่อง que ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2550

มาตรา 245 ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการณ์ ดังต่อไปนี้

(1) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

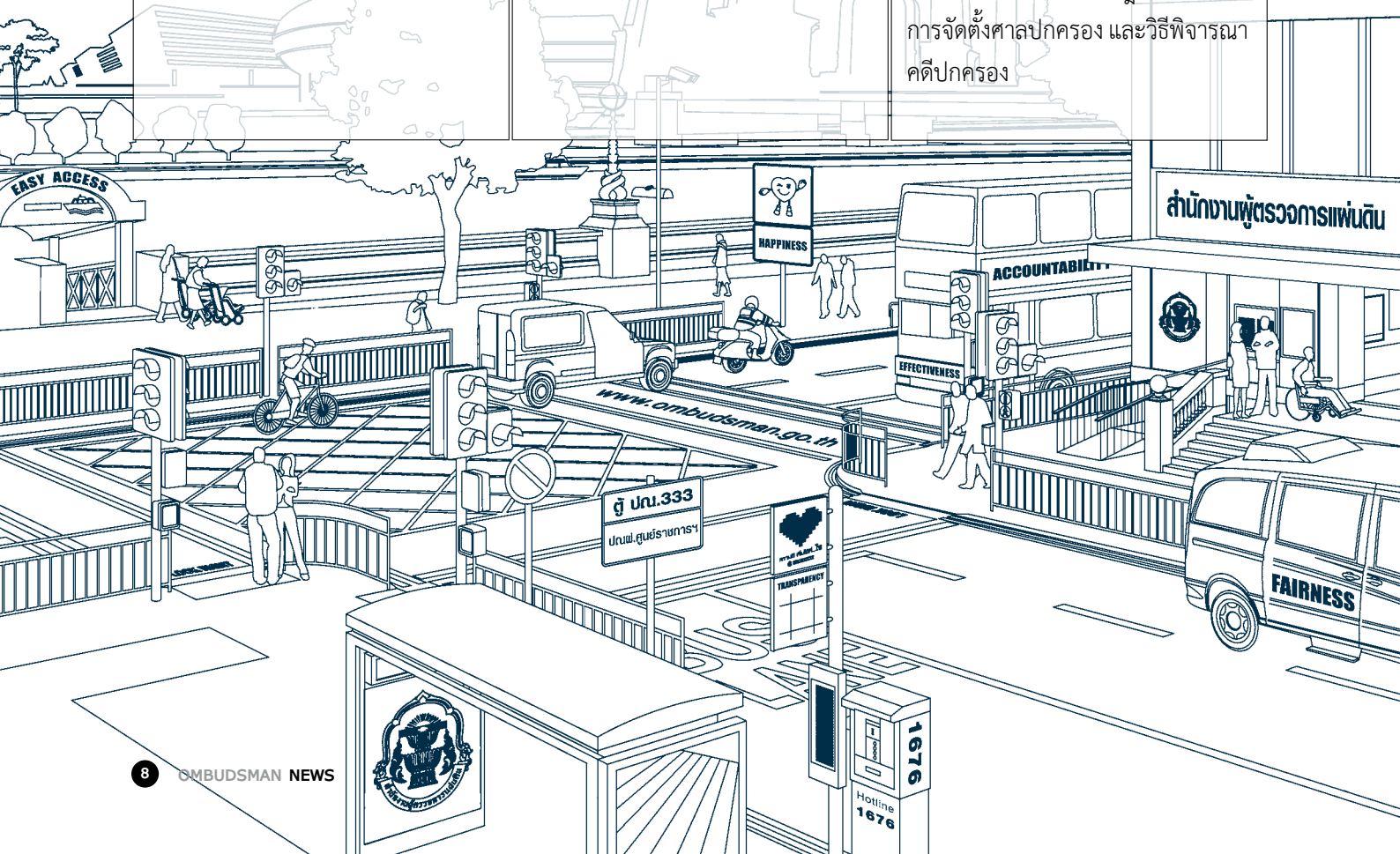
(2) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลใดตามมาตรา 244 (1) (ก) มีปัญหเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ
(ปี 59)

มาตรา 231 ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา 230 ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการณ์ ดังต่อไปนี้

(1) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(2) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง

“การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ณ อาคารรัฐสภา 2 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ หรือ กรธ. ได้จัดสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.” ขึ้น เพื่อนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่อยู่ในระหว่างการจัดทำให้เกิดความสมบูรณ์ ครบคลุมถึงประเด็นสำคัญต่าง ๆ และให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ในการสัมมนาดังกล่าว พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายบุญ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการตอบข้อซักถาม ซึ่งมีนายรักษเกชา แฉ่ฉ่าย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้ตอบข้อซักถามในประเด็นคำถามต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีนโยบายและ การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานอย่างไร

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินพยายามดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ การลงพื้นที่จัดสัมมนา โครงการผู้ตรวจการแผ่นดินสัญจรพบประชาชนในแต่ละปี ตั้งแต่ก่อตั้งองค์กรได้จัดทำมาประมาณ 30 ครั้ง ถ้าพิจารณา

ตามพื้นที่ที่น่าจะครบถ้วนแล้ว โดยในยุคแรก ๆ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้มาบรรยายให้กับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และการใช้เครือข่ายของสำนักงานในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ไปสู่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ รถโมบาย จำนวน 3 คัน เพื่อใช้ในการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ และรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ห่างไกล หรือพื้นที่ที่ไม่สามารถจัดสัมมนาขนาดใหญ่ได้ และยังมีการแถลงข่าว ในเรื่องที่สำคัญต่อสื่อมวลชนเป็นระยะ ๆ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ ในช่วงแรกใช้งบประมาณค่อนข้างมาก เนื่องจากเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านทางโทรทัศน์ แต่ตอนนี้เน้นการทำ การประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Social Media ต่าง ๆ เพื่อเป็นการ ประหยัดงบประมาณ

สำหรับเครือข่ายของสำนักงานในด้านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนจาก ประชาชนก็จะมีสภาพนายความทั่วประเทศ สำนักงานอัยการ สูงสุด หรือสำนักงานช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ประชาชน ที่มีอยู่ทุกจังหวัด ส่วนเครือข่ายที่ทำ MOU ร่วมกันในการ ช่วยกันแก้ไขปัญหาทุกข์ร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว ผ่านการประสานงานทางโทรศัพท์ จะมีการประสานภูมิภาค การประสานนครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย เช่น ประชาชนบางคนไปทำบัตรประชาชนที่อำเภอแล้ว

เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ เราก็จะทำการประสานงานให้ หรือบางครั้งไปสถานีตำรวจเพื่อแจ้งความ แต่ตำรวจไม่รับแจ้ง เราก็ประสานให้จะเห็นได้ว่าสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ใช้ระบบการทำงานแบบกัลยาณมิตรกับองค์กรอื่น ๆ

นอกจากนั้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยังมีโทรศัพท์หมายเลข 1676 โทรฟรี ทั่วประเทศในเวลาราชการ ไว้รับเรื่องร้องเรียนของประชาชน ซึ่งหากในช่วงเวลาใดที่มีเรื่องเดือดร้อนของประชาชนเข้ามาเป็นจำนวนมากก็จะขยายเวลาถึง 19 นาฬิกา

ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน 3 คน เพียงพอหรือไม่

ปัจจุบันมีผู้ตรวจการแผ่นดินเหลือเพียง 2 ท่าน แต่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยไม่นำการขาดแคลนบุคลากรมาเป็นข้อจำกัดในการทำงาน เพียงแต่จะอย่างไรให้อยู่ตามสถานะที่เป็นจริงได้ เป็นสิ่งที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพยายามทำมาโดยตลอด

ผู้ตรวจการสามารถหยิบยกเรื่องขึ้นมาพิจารณาสอบสวนได้เองหรือไม่อย่างไร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่สามารถหยิบยกเรื่องขึ้นมาทำเองได้ ต้องมีการร้องเรียนเข้ามาเท่านั้น คือ พิจารณาสอบสวนตามคำร้องเรียน กรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม สิ่งนี้ทำให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ของการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน คือถ้าประชาชนเดือดร้อน ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม ซึ่งหมายถึงว่าการกระทำนั้น ถูกกฎหมายแต่ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถที่จะดำเนินการ

แก้ไขได้ เนื่องจากกฎหมายเปิดช่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถทำได้ ยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม คือ หากท่านทำผิดอะไรสักอย่าง กฎหมายบอกว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถปรับได้ไม่เกิน 1,000 บาท ถ้าพบว่าเจ้าหน้าที่ทำผิดกฎหมายหรือไม่ ไม่ผิดเพราะกฎหมายกำหนดไว้ว่าปรับได้ไม่เกิน 1,000 บาท แต่ในขณะเดียวกันอีกท่านหนึ่งซึ่งเป็นบุคคลกว้างขวางทำผิดเหมือนอย่างท่าน แต่ถูกปรับเพียง 100 บาท จะเห็นว่าทำผิดเหมือนกันแต่ทำไม่ลงโทษไม่เหมือนกัน อันนี้ก็คือ ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ทำถูกกฎหมายแต่ประชาชนยังเดือดร้อนอยู่ ประชาชนก็มาร้องยังผู้ตรวจการแผ่นดินได้

และขอยกตัวอย่างเรื่องการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีที่ประชาชนในหมู่บ้านแม่เกาะ จังหวัดลำปาง ได้รับสารพิษจากการทำเหมืองถ่านหิน แล้วต้องการไปร้องต่อศาลปกครอง ซึ่งคดีนี้เป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ต้องเอาเงินวางศาล ไม่เช่นนั้นไม่รับฟ้อง เมื่อประชาชนไม่มีเงินวางศาลจึงได้ขอ

ต่อรองว่าขอยางที่หลัง หลังจากชนะคดีได้หรือไม่ ซึ่งก็ไม่ได้ ประชาชนจึงไม่ทำการฟ้องร้อง แต่มายื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีช่องทางที่จะช่วยเหลือได้หรือไม่ ซึ่งในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ระบุเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินห้ามรับไว้พิจารณา คือ เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล หรือศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว กรณีนี้เป็นคำสั่งศาลที่ปฏิเสธจะไม่รับฟ้อง ซึ่งถือว่าเข้าข่ายศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่สามารถรับไว้พิจารณาได้ อันนี้เป็นกฎหมายที่ห้ามโดยเด็ดขาด แต่กฎหมายก็เปิดช่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเราก็พยายามใช้อยู่ตลอดเวลาที่ว่ากรณีที่เรื่องไม่อยู่ในอำนาจ หรือไม่สามาร

รับไว้พิจารณาสอบสวนต่อไปได้ ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงส่งเรื่องไปยังศาลปกครอง โดยกราบเรียนประธานศาลปกครองสูงสุดในขณะนั้นว่า ในกรณีเช่นนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียน และด้วยความเคารพในคำสั่งของศาล เมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน ไม่มีเงินวางศาล โดยพิสูจน์ได้ว่าเป็นคนอนาถา ศาลปกครองซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐก็น่าจะรับฟ้อง เหมือนอย่างเช่นศาลแพ่งที่มีการฟ้องร้องคดีกันและบางครั้งพิสูจน์ได้ว่าเป็นคนอนาถาก็ยังรับฟ้อง ซึ่งทางศาลปกครองได้รับฟังและได้ทำการแก้ไขระเบียบ นี่เป็นกรณีตัวอย่างการทำงานของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

การสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินจะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ไม่เกินสามคน โดยมาจากการให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนสามสิบเอ็ดคน ประกอบด้วยผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร จำนวนสิบเก้าคน อธิการบดีในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดจำนวนสี่คน

ผู้แทนศาลฎีกาจำนวนสี่คน คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพิจารณาสรรหาบุคคลสมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนสามเท่าของจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่พึงมีได้ตามรัฐธรรมนูญ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเลือกให้เหลือจำนวนสองเท่า หลังจากนั้นก็เสนอให้สมาชิกวุฒิสภาเลือกไว้ไม่เกินตำแหน่งที่ว่าง โดยจะต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งในขณะนั้นมีจำนวน 200 คน ดังนั้น จะต้องได้ 101 คะแนน ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาจำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกจำนวนหนึ่ง แต่บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกนั้นต้องไม่ใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และต้องไม่เป็นการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน ตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดจะเห็นได้ว่า สัดส่วนของบุคลากร จำนวน 5 คน และการคัดเลือกตำแหน่งนั้น จะคัดเลือกเฉพาะตำแหน่งที่ว่างเท่านั้น ถ้าว่าง 1 คน ก็เลือก 1 คน แล้วเสนอให้สมาชิกวุฒิสภาพิจารณา ถ้าสมาชิกวุฒิสภาให้ความเห็นชอบประธานสภาวุฒิสภานำเสนอทูลเกล้าฯ ต่อไป ถ้าสมาชิกวุฒิสภาไม่เห็นชอบ ก็ส่ง

เรื่องมาให้กรรมการสรรหา 7 คน ถ้ามีเสียงเป็นเอกฉันท์ ประธานวุฒิสภาก็นำขึ้นทูลเกล้าฯ ได้ทันที ถ้าเสียงแตกก็ต้องเริ่มกระบวนการสรรหากันใหม่

การทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเชื่อมโยงกับรัฐสภาอย่างไร

ความเชื่อมโยงระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินและรัฐสภา มีมาตั้งแต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตอนนั้นใช้ชื่อว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งมีความเชื่อมโยงต่อกันในเรื่องของกระบวนการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนชื่อเป็น ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งยังคงมีความเชื่อมโยงกับรัฐสภา ทั้งในเรื่องของการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน และการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภา ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ได้ระบุไว้ในกรณีที่คณะกรรมการมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร หรือคณะกรรมการมาธิการของวุฒิสภา ได้สอบสวนหรือพิจารณาเรื่องใดแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ คณะกรรมการมาธิการจะส่งเรื่องนั้นให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อดำเนินการต่อไป และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นต่อคณะกรรมการมาธิการด้วย

การดำเนินงานของหน่วยงานทั้ง 2 หน่วยงานนี้ ยังมีความเชื่อมโยงกันในเรื่องของการที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมาให้บริการรับเรื่องร้องเรียนที่โถงของรัฐสภา เมื่อมีการเปิดสมัยประชุมสภา และการลงพื้นที่ต่างจังหวัดทำโครงการร่วมกัน

ทั้งนี้ ขอสรุปว่าความเชื่อมโยงระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับรัฐสภานั้น มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแล้ว ซึ่งความเชื่อมโยงไม่ได้หมายถึงการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐสภาเหมือนกับผู้ตรวจราชการของกรมหรือกระทรวงต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้สังกัดของกรมหรือกระทรวงนั้น ๆ

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับคำร้องเรียนแล้วดำเนินการอย่างไร

จะดำเนินการโดยการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในแต่ละกรณี โดยในการพิจารณาบางเรื่องอาจใช้เวลาในการพิจารณา 1 - 2 ชั่วโมง หรือ 3 - 4 วัน หรืออาจมากกว่านั้น ขึ้นอยู่กับความสลับซับซ้อนของแต่ละเรื่อง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการก่อสร้างที่ต้องใช้เวลานานพอสมควร เพราะจะต้องลงไปตรวจสอบในพื้นที่ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเรื่องร้องเรียนแล้วก็จะนำเรื่องนั้นลงในระบบและแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าว

ขอให้มีห้องรับรองและจัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ได้หรือไม่

ปัจจุบันสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดสถานที่ไว้สำหรับให้คำปรึกษาแก่ประชาชน หรือบุคคลที่มาร้องเรียนได้ที่ห้อง 903 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ปรัชญาของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอะไรบ้าง

ปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินคือ ไม่ต้องการสร้างความกลัวให้แก่ประชาชน หรือหน่วยงานราชการ และไม่ต้องการจะจับผิดใคร แต่สิ่งที่ผู้ตรวจการแผ่นดินทำนั้น จะดูว่าอะไรถูก อะไรผิด และจะแก้ปัญหาร่วมกันได้อย่างไร โดยการพยายามโน้มน้าว โกล่เกลี่ยหน่วยงานของรัฐ และคู่กรณี โดยผู้ตรวจการแผ่นดินจะไปแก้ไขปัญหาที่ไม่มีผู้ร้องเรียนไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวม หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มีคำร้องเรียนได้ เรื่องที่กระทบต่อส่วนรวมซึ่งเป็นปณิธาน และเจตนารมณ์อันหนึ่งของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะเห็นผู้ตรวจการแผ่นดินทำเรื่องร้องเรียนในเชิงรุก และแก้ปัญหาเป็นรายกรณี แต่คนทั้งประเทศได้รับการแก้ไขไปด้วย เช่น

เรื่องบัตรประชาชน เป็นความคิดริเริ่มของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเมื่อก่อนการถ่ายบัตรประชาชนต้องถ่ายทั้ง 2 หน้า ปัจจุบันบัตรประชาชนเป็นบัตรสมาร์ทการ์ดมีข้อมูลทั้งหมดอยู่ด้านหน้าแล้ว ดังนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องถ่ายทั้งสองหน้าอีก ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ทำข้อเสนอเรื่องดังกล่าวไปยังกระทรวงมหาดไทย และต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกเลิกการถ่ายเอกสารทั้ง 2 หน้า โดยให้ถ่ายหน้าเดียวได้ และอีกเรื่อง คือกรณีการประปานครหลวงเก็บค่าน้ำขั้นต่ำไม่ว่าจะมีการใช้น้ำหรือไม่มีการใช้น้ำก็ตาม รวมทั้งค่ามิเตอร์ด้วย เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนและเห็นว่าไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน จึงทำหนังสือหารือไปยังรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันการประปานครหลวงได้ประกาศยกเลิกการเก็บค่าน้ำขั้นต่ำ สำหรับผู้ใช้น้ำประเภทที่อยู่อาศัย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 ขณะเดียวกันเมื่อมีการประชุมระหว่างการประชุมประปาส่วนภูมิภาคกับการประปาส่วนภูมิภาคในเรื่องดังกล่าว การประปาส่วนภูมิภาคก็ได้ประกาศยกเลิกการเก็บค่าน้ำขั้นต่ำในวันที่ 1 กรกฎาคม 2559 เช่นเดียวกัน

เมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะช่วยอะไรได้บ้าง

เมื่อประชาชนเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำของข้าราชการ ประชาชนสามารถร้องเรียนมายังผู้ตรวจการแผ่นดินได้ เว้นแต่เรื่องร้องเรียนนั้น ไม่เข้าเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น เรื่องที่ฟ้องศาลอยู่แล้ว หรือศาลมีคำพิพากษาแล้ว หรือกรณีการบริหารงานบุคคล หรือการลงโทษทางวินัยที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐ ประชาชนสามารถอุทธรณ์ตามลำดับชั้น และฟ้องศาลปกครองได้เอง

ตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับผ่านประชามติมาตรา 230 (3) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (1) หรือ (2) โดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไปในการดำเนินการตาม (1) หรือ (2) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป

หากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานดังกล่าวแล้ว และหน่วยงานไม่ดำเนินการจะมีมาตรการอย่างไร

หลายท่านพูดว่าผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นเสือกระดาษ หรือยักษ์ไม่มีกระบอง แต่กระดาษบางแผ่นจับไม่ดี ก็อาจจะบาดเจ็บได้ เรื่องของการใช้อำนาจปรับเปลี่ยนไปขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละประเทศ ในต่างประเทศใช้บริบทของสังคมเข้ามาเสริมทำให้สามารถทำงานได้ ส่วนของไทยก็มีคำถามว่าจะทำอย่างไร เราต้องคิดกันต่อไปว่าจะทำอย่างไรและต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนในส่วนของการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไร เช่น คำสั่งทางปกครองว่าทำไมผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มีอำนาจในการสั่งการเอง โดยคำสั่งทางปกครองต้องแก้ไขเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่กฎหมายของไทยไม่ได้เขียนคำสั่งทางปกครองไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินภายใต้บริบทที่เขียนว่ากรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือละเว้นนั้น มีความหมายกว้างกว่ากฎหมายทางปกครอง การไม่ทำตามกฎหมายต้องแยกให้ชัดเจน ต้องดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน แต่ถ้าพบการกระทำที่ไม่ถูกกฎหมาย มีปัญหาในเรื่องของการทุจริตเข้ามาเกี่ยวข้องก็ส่งต่อได้ คงต้องดูในรายละเอียดเพิ่มเติมอีกพอสมควร เราอยากใช้อำนาจที่ยุติปัญหาได้ ไม่ใช่ส่งต่อไปเรื่อย ๆ

Ombudsman
Talk

“ชื่อสัตย์ สุจริต มีศีลธรรม”

เมธี มั่นคง
ผู้ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
ประจำปี 2559

“ชื่อสัตย์ สุจริต มีศีลธรรม” คำสามคำนี้ หากคนในสังคมไทยต่างยึดถือและปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดแล้ว จะทำให้สังคมสงบสุขและประเทศชาติเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดถือกฎ ระเบียบอย่างเคร่งครัด และอยู่ในศีลธรรมอันดี เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับบุคคลเหล่านี้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้จัดให้มีการยกย่องผู้ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตขึ้น โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยคัดเลือกและเสนอชื่อ

พร้อมผลงานของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดจำนวน 1 คน ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต และศีลธรรมอันดีจนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับต่อสังคมมาเข้าร่วมการพิจารณาในแต่ละปี และเมื่อปี 2559 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เสนอชื่อ นายเมธี มั่นคง เจ้าหน้าที่สอบสวนผู้ชำนาญการ สำนักสอบสวน 2 เป็นผู้เข้ารับการคัดเลือก และเป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่ง เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาขอยกย่องเชิดชูเกียรติให้นายเมธีฯ เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ประจำปี 2559 โดยได้มีพิธีมอบโล่เชิดชูเกียรติไปเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา

การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาคัดเลือกบุคคลใดรับรางวัลดังกล่าวนี้ บุคคลนั้นจะต้องนำเสนอผลงานมาให้พิจารณาเสียก่อน ซึ่งก่อนจะไปทราบถึงผลงานเรามาทราบประวัติการทำงานคุณเมธีฯ ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินกันเล็กน้อย คุณเมธีฯ เข้าทำงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน เมื่อมีการปรับโครงสร้างสำนักงานในปี พ.ศ. 2549 ก็ได้มีการเปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวน ซึ่งในปีเดียวกันนั้นได้เลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนอาวุโส และเมื่อปี 2552 เลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนอาวุโสระดับสูง ต่อมา 3 ปี ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนผู้ชำนาญการ และเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 2ว่างลง สำนักงานจึงได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 2 จนถึงปัจจุบัน

สำหรับผลงานที่คุณเมธีฯ เสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พิจารณา มีด้วยกัน 3 หัวข้อดังนี้

1. กรณีและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความตั้งมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตอย่างมั่นคง

คุณเมธีฯ กล่าวว่า “ตนเองทำงานด้วยความตั้งมั่น และใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านนิติศาสตร์และด้านอื่น ๆ มาเป็นหลักในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการทำงาน เพื่อให้การพิจารณาสอบสวนเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และเกิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” เห็นได้จากการแก้ไขเรื่องเรียนกรณีผู้บริหารเทศบาลตำบลหนึ่งในพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อได้รับการเลือกตั้งเข้ามาบริหารงานใหม่แทนผู้บริหารคนเดิมแล้ว ไม่พิจารณาต่อสัญญาจ้างให้กับพนักงาน

จ้างเดิมทั้งที่ลักษณะงานที่พนักงานจ้างผู้นั้นปฏิบัติอยู่ ยังมีความจำเป็น และเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติอยู่ ซึ่งการสรรหาบุคคลมาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้พิจารณาจ้างคนเดิม โดยให้นำผลการปฏิบัติงานมาประกอบการพิจารณาในการต่อสัญญาจ้าง เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดประโยชน์ แต่ปรากฏว่าเทศบาลกลับเลือกใช้วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นพนักงานจ้างใหม่ โดยอ้างว่าเป็นอำนาจในการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ซึ่งการใช้ อำนาจดุลพินิจและการปฏิบัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ จึงเสนอความเห็นต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่ออาศัยอำนาจตามกฎหมายเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการให้เทศบาลปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

นอกจากนั้น คุณเมธิฯ ยังกล่าวว่า “ตนได้ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนและส่งเสริมผู้ที่ให้ประพฤติปฏิบัติชอบด้วยคุณธรรม และจริยธรรม และไม่มีอคติต่อผู้ใดผู้หนึ่งด้วยเหตุเพราะ ความลำเอียง และไม่อาศัยอำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง” โดยเห็นได้จากการที่ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาไม่ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี 2559 ให้กับของ ภรรยา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนอาวุโสภายในสำนักตนเอง อีกด้วย

2.กรณีและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการยื่นหยัดต่อสู้ปกป้องเพื่อความซื่อสัตย์สุจริต

คุณเมธิฯ กล่าวว่า “การสอบสวนหาข้อเท็จจริงในแต่ละสำนวนเรื่องร้องเรียนจำเป็นต้องให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่เอนเอียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้เพื่อตนเองหรือเพื่อประโยชน์แก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องเรียนซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะผู้นั้นจะดำรงตำแหน่งใดก็ตาม”

ดังเช่นที่คุณเมธิฯ ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนกรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และข้าราชการที่เกี่ยวข้องออกหนังสือเดินทางให้กับอดีตนายกรัฐมนตรีนานหนึ่ง โดยไม่ถูกต้องเนื่องจากเป็นผู้ที่ถูกศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาจำคุก 2 ปี และได้หลบหนีไปต่างประเทศ เป็นที่ทราบกันดีว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญทางเมืองในขณะนั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า การออกหนังสือเดินทางดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการออกหนังสือเดินทาง พ.ศ. 2548 จึงเสนอความเห็นต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่ออาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศ ทบทวนการออกหนังสือเดินทางดังกล่าว และเมื่อกระทรวงการต่างประเทศไม่ดำเนินการจึงเสนอผู้ตรวจการแผ่นดินให้เสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

3.กรณีและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความ پاکเพียรมุ่งมั่นให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต

คุณเมธิฯ มีความเห็นว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเริ่มต้นจากตนเองและคนใกล้ชิดด้วยการมีระเบียบวินัย ซึ่งเห็นได้จากตัวของคุณเมธิฯ เองก็ได้รับการปลูกฝังมาจากบิดาที่รับราชการทหารและครอบครัว ความซื่อสัตย์นั้น มีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งในการใช้ชีวิตประจำวันหรือการทำงาน เช่น วินัยในการขับรถ การเข้าแถวต่อคิว การไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้แม้ไม่มีใครทราบหรือยกย่องเชิดชู แต่หากทุกคนประพฤติปฏิบัติก็จะทำให้สังคมและประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง และมีความเป็นอยู่ด้วยความผาสุก

นี่คือ ประพฤติธรรมและความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ประจำปี 2559 “คุณเมธิ มั่นคง” สำนักงานขอร่วมแสดงความยินดีมา ณ ที่นี้

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จัดงานสัมมนา “เหลียวหน้า แลหลัง จริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ” ขึ้น เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ห้องม็ววานรังสรรค์ ชั้น 3 สโมสรทหารบก (วิภาวดี) กรุงเทพฯ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนประมวลผลงานของผู้ตรวจการแผ่นดินในการดำเนินการด้านจริยธรรมมากกว่า 10 ปี ให้กับข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการ องค์กรภาคี และประชาชนทั่วไป จำนวนกว่า 600 คน ได้รับทราบ ทั้งนี้ พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นประธานในพิธีเปิดและกล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “งานจริยธรรมในมุมมองของผู้ตรวจการแผ่นดิน” โดยมี นายบุญธ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายพิเชต สุนทรพิพิธ ผู้ตรวจการแผ่นดินคนแรกของไทย นายปราโมทย์ โชติมงคล อดีตประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายรักษเกชา แฉฉฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมรับฟัง

นอกจากนี้ ภายในงานมีการเสวนาในหัวข้อ “อนาคตจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่” โดยได้รับเกียรติจาก ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายอมร วาณิชวิวัฒน์ โฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ นายจรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พลตำรวจเอก วีชรพล ประสารราชกิจ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และนายมานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาการ สื่อมวลชนแห่งประเทศไทย เข้าร่วมเสวนาในครั้งนี้ด้วย

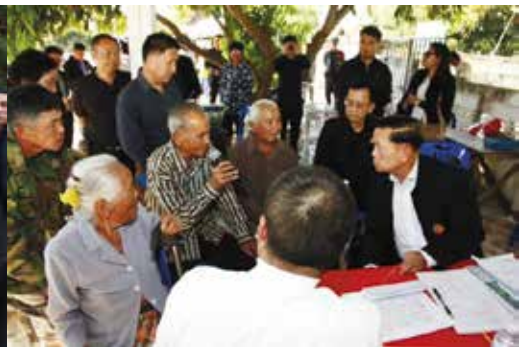
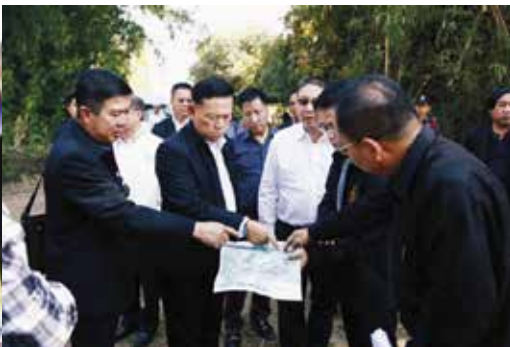
สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ครั้งที่ 1 ภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์เชิงรุกขึ้น เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ณ จังหวัดลำพูน โดยนำรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของสำนักงานฯ จำนวน 3 คัน ออกเผยแพร่บทบาท อำนาจหน้าที่ และช่องทางการยื่นร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้ง ให้บริการรับเรื่องร้องเรียนและให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ประชาชนตามสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดลำพูน อาทิ ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ซูเปอร์มาร์เก็ต ตลาดนัดอินทรี และตลาดนัดหนองดอก ฯลฯ โดยมีประชาชนให้ความสนใจกว่า 600 คน ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวมี นางสาวจดี หมายดี รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายกรรชิ่ง อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กรฯ และนางสาวคมขวัญ กาญจนกุลุชร ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้าร่วมงานด้วย

นายบุญธ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ลงพื้นที่แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี ประชาชนที่อาศัยอยู่บนเกาะปันหยี จังหวัดพังงา ได้รับความเดือดร้อนจากอัตราค่าไฟฟ้าที่สูงกว่าปกติ ทั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำชับให้จังหวัดพังงา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขยายเขตติดตั้งระบบไฟฟ้าไปยังเกาะปันหยี เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาเรื่องร้องที่ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านบนเกาะกว่า 300 หลังคาเรือนมายาวนานกว่าสิบปี เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ณ เกาะปันหยี จังหวัดพังงา

นายบุรณ์ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ลงพื้นที่แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างสะพานลอยจุดกลับรถบนถนนเทพกระษัตรี จังหวัดภูเก็ต ร่วมกับนายสนธิ ศรีวิหค รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต นายปฏิเวศวุฒิศักดิ์ สุขชี ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงภูเก็ต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ณ จังหวัดภูเก็ต

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายทัญญู ทิพยมณฑา ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 1 และคณะ ร่วมประชุมหารือและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี ชาวบ้านบ้านดงเจริญ ตำบลห้วยม้อ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กว่า 120 หลังคาเรือน ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากมีนายทุนเข้ามาแสดงสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินทับซ้อนกับที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยของชาวบ้านกว่า 4,000 ไร่ รวมทั้งได้ทำการปรับสภาพพื้นที่เป็นคันคลองสูง ส่งผลกระทบให้เวลาฝนตกเกิดน้ำท่วมขังไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ทำให้พืชผลในที่ดินทำกินเกิดความเสียหาย เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ณ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายวทีัญญา ทิพยมณฑา ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 1 และคณะ ร่วมประชุมหารือและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี ส.ป.ก.จังหวัดเชียงใหม่ ออกคำสั่งให้ผู้ร้องเรียนและกลุ่มเกษตรกร 93 ราย ออกจากพื้นที่อำเภอฝาง และอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับนายประจวบ กันธิยะ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายไพน้อย แซ่เตียว ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ นางสุมิตรา อภิชัย สหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอฝาง นายอำเภอแม่เมาะ และผู้ร้องเรียน เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ที่ว่าการอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายบุรณ์ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมการสัมมนาและรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.... เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 ณ อาคารรัฐสภา 2

นายรักษเกชา แฉฉฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ให้เกียรติร่วมสนทนาสดในรายการ “สถานีประชาชน” ทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ในประเด็นเกี่ยวกับประชาชนที่อาศัยอยู่บนเกาะปันหยี จังหวัดพังงา ได้รับความเดือดร้อนจากอัตราค่าไฟฟ้าที่สูงกว่าปกติ และประเด็นที่ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างสะพานลอยจุดกลับบนรถถนนเทพกระษัตรี จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 ณ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

นางอัจฉราพร พิบูลย์สมบัติ เจ้าหน้าที่สอบสวนผู้ชำนาญการ พร้อมด้วยคณะ ลงพื้นที่เพื่อดำเนินการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ ตาม “กิจกรรมส่งเสริมสิทธิการร้องเรียนตามกฎหมายแก่ประชาชนและการให้บริการรับเรื่องร้องเรียนเคลื่อนที่” ภายใต้โครงการ Ombudsman Care โดยมีประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 300 คน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 ณ บริเวณถนนคนเดินแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายรักษเกชา แฉฉฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ร่วมประชุมหารือกับผู้ร้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ไม่ดำเนินการตรวจรับมอปรถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) และมีมติชะลอการตรวจรับไว้โดยไม่มีกำหนด ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนจากการไม่ชำระค่ารถยนต์ที่ได้ส่งมอบไปแล้ว เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้การต้อนรับนายหว่อง ไค จุน (Mr. Wong Kai Jiun) รองหัวหน้าคณะผู้แทนและอัครราชทูตที่ปรึกษา ประจำสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสิงคโปร์ ประจำประเทศไทย (Deputy Chief of Mission and Counsellor) ในการเข้าเยี่ยมคารวะ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2560 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

นายบุรณัฐ ปานกุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนางสาวจงดี หมายดี รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ร่วมแสดงความยินดีในงานวันคล้ายสถาปนาศาลปกครอง ครบรอบ 16 ปี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2560 ณ สำนักงานศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

นายรักษเกชา แฉฉฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้การต้อนรับและร่วมหารือกับ Miss Dawn Ann Hetzel นายกฤษฎาสมาคมนานาชาติ (Junior Chamber International: JCI) ประเทศสหรัฐอเมริกาและคณะ เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามนโยบายของสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2560 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

นายทัญญู ทิพยมณฑา ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 1 ร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรตามหลักของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้กับกลุ่มเกษตรกร จำนวน 93 ราย ได้รับทราบเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2560 ณ ห้องประชุม ที่ว่าการอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2560 พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายรักษเกชา แฉฉวย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายทัญญู ทิพยมณฑา ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 1 และคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ลงพื้นที่จัดงาน “โครงการเทิดทูนสถาบัน จังหวัดเคลื่อนที่ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และสถานีประชาชนสัญญาจังหวัดเชียงใหม่” ร่วมกับนายปวิณ ชำนิประศาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และนายชัชวาลย์ ปัญญา นายอำเภอฝาง ณ อาคารมงคล ศาลเจ้าฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีหน่วยงานกว่า 20 หน่วยงาน ออกให้บริการพี่น้องประชาชน ทั้งนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (Mobile Unit) ออกให้บริการรับเรื่องร้องเรียนและให้คำปรึกษาปัญหาทางด้านกฎหมายแก่ประชาชนตลอดทั้งวัน พร้อมทั้งจัดนิทรรศการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในช่วงบ่ายวันเดียวกัน พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ร่วมเวทีเสวนาสดในรายการ “สถานีประชาชนสัญญา” เกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ออกคำสั่งให้ประชาชนและกลุ่มเกษตรกรรสวนสัมจำนวน 93 ราย ในพื้นที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและออกจากพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 36/2559 ซึ่งบรรยากาศภายในงานเป็นไปอย่างคึกคักและมีพี่น้องประชาชนชาวฝางและพื้นที่ใกล้เคียงเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

นายธาวิน อินทร์จ๋านงค์ รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดโครงการวันคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ประจำปี 2560 ซึ่งจัดขึ้นโดยกรมการปกครอง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2560 ณ ลานอเนกประสงค์ ชั้น 2 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการฯ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายบุรณ์ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะให้การต้อนรับนายภาสกร ศิริยะพันธุ์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และอดีตเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา ในการเข้าร่วมประชุมและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คณะผู้แทนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินในการเดินทางไปหารือข้อราชการและประชุมเชิงนโยบายภายใต้ MOU ระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย และผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายธาวิน อินทร์จ๋านงค์ รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ ร่วมประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณี ชวนนาได้รับความเดือดร้อนจากราคาข้าวเปลือก เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2560 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“จงตาตุ หูฟัง นำแบบอย่างที่ดีงามมาปฏิบัติ
หรือคำสอนที่ว่า เขาสอนก็ฟัง เขาทำก็ดู
เรียนรู้แล้วปฏิบัติ ลงท้ายกลางเป็นสัตบุรุษ
แต่ถ้าเขาสอนก็ไม่จำ เขาทำก็ไม่ดู
เรียนรู้ก็ไม่ปฏิบัติ ลงท้ายกลายเป็นควาย”

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

หากท่านใดมีข้อติชม ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น หรือต้องการแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ กรุณาส่งรายละเอียดมาได้ที่
สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
หรือ ตู้ ปณ.333 ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215
โทรศัพท์หมายเลข 0 2141 9163, 0 2141 9262 และ 0 2141 9269
โทรสาร 0 2143 8364

CONTACT

หาก...ไม่ได้รับความเป็นธรรม จาก ข้าราชการ หรือ พนักงานของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจ
ร้องเรียนได้ที่ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โทร. 1676 (ฟรีทั่วประเทศ)

จดหมายข่าว
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สิ่งตีพิมพ์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 11/2552
ปณฝ.ศูนย์ราชการฯ 10215

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรสาร 0 2141 9100 โทรสาร 0 2143 8341 www.ombudsman.go.th

